

цілей та встановлених завдань) різного роду позитивних ефектів, пов'язаних із продуктивним використанням економічних ресурсів на основі повної реалізації наявних можливостей та потенціалу розвитку. До складу основних критеріїв визначення результативності належать такі параметри: прибутковість, економічність, продуктивність, якість продукції, інноваційність, якість трудового життя; ринкова позиція; екологічність.

Доцільність урахування можливостей мультиплікативного впливу різних результатів функціонування і розвитку підприємства, а також безперервне зростання мінливості і невизначеності господарського середовища обумовлюють також необхідність використання узагальнюючого підходу до визначення результативності на основі впровадження системи збалансованих показників оцінки. На подальше дослідження вимагають питання розробки методичного та організаційного забезпечення впровадження такої системи.

Список літератури: 1. Булеев И. Механизм хозяйствования предприятий и объединений трансформационной экономики: монография / И.П. Булеев, Н.Д. Прокопенко, Н.Е. Брюховецкая, Г.О. Маландина. – Донецк, 2007. – 526 с. 2. Кизим М. Збалансована система показників: монографія / М.О. Кизим, А.А. Пилипенко, В.А. Зінченко. – Харків: ВД "Інжек", 2007. – 192 с. 3. Тищенко А. Экономическая результативность деятельности предприятий: Монография. / А.Н. Тищенко, Н.А. Кизим, Я.В. Догадайло. – Х.: ИД «ИНЖЕК», 2005. -144с.

ГАВРИСЮК Я.П., к.е.н., доц., **ФЕДОРОВА О.В.**, магістрант, НТУ «ХП», Харків

ШЛЯХИ ЗМЕНШЕННЯ ОБОРОТНОГО КАПІТАЛУ ЗА РАХУНОК ОБІГУ ЦІННИХ ПАПЕРІВ

На сучасному етапі економічного розвитку народного господарства, в Україні, все частіше виникає проблема дотримання оптимального рівня оборотного капіталу на підприємстві. Наявність у підприємства достатніх оборотних коштів та визначення оптимальної структури – необхідна

передумова для його нормального функціонування в умовах ринкової економіки. Для того, щоб планувати рівень оборотного капіталу, необхідно проаналізувати його обіг: зниження обігу свідчить про те, що підприємство постійно відчуватиме нестачу грошових коштів, матиме низький рівень ліквідності, перебої в виробничому процесі та, як наслідок, втрату прибутку, та навпаки, перевищення поточних активів над поточними зобов'язаннями, свідчить про високий рівень ліквідності підприємства, проте, збільшення величини обігових коштів в порівнянні з оптимальною потребою в них, призводить до уповільнення їх оборотності і також знижує величину прибутку.

Процес виробництва, розподілу та споживання товарів і послуг неминує супроводжується тим, що на багатьох підприємствах утворюються тимчасово вільні грошові кошти, або виникає дебіторська заборгованість. В той же час інші підприємства випробовують нестачу грошових коштів для здійснення своїх комерційних операцій. В результаті виникає необхідність в грошових коштах, формується фінансовий ринок, де гроші здійснюють свій самостійний рух незалежно від руху товарів та послуг.

Попит на гроші при веденні господарських операцій, їх недолік на деяких підприємствах та надлишок в інших породжують ринок грошових ресурсів у вигляді цінних паперів. Цей ринок забезпечує з вигодою для обох сторін переливання заощаджень в інвестиції або в боргові зобов'язання. Таким чином, ринок цінних паперів, тобто їх кругообіг (випуск, обіг, погашення) в економіці відіграє важливу роль в цілому в системі ринкового господарювання, оскільки за допомогою ринку цінних паперів численні виробники товарів і послуг, що потребують «живих» грошей для вливань у виробництво отримують у своє розпорядження ці гроші, здійснюючи емісію і подальший продаж власних цінних паперів.

Найчастіше підприємствами використовуються для зменшення оборотного капіталу такі цінні папери, як акції, облігації та вексель. Кожен з цих видів цінних паперів має конкретний вплив на обіг оборотного капіталу:

- акція максимально сприяє переливанню капіталу в перспективні підприємства; вона в найбільшій мірі серед усіх цінних паперів несе на собі регулюючі функції, пов'язані в першу чергу з ліквідністю, потенціалом приросту курсової вартості та доходністю. Як правило, динаміка зміни цих властивостей визначає динаміку перетікання капіталу з однієї галузі в іншу;

- облігація представляє собою дуже зручний інвестиційний інструмент для розміщення вільних грошових коштів підприємства; вона зобов'язує емітента виплачувати утримувачеві облігації регулярний фіксований дохід у вигляді відсотка від номінальної вартості, вказаної на облігації;

- вексель виступає в якості особливого документованого вкладення, як надання фінансових, грошових ресурсів на певний термін. Виконуючи роль інструмента торгівельних підприємств, він надає важливого впливу на розвиток торгівлі, переносячи капітал з одних рук до інших, тим самим, спонукає до діяльності не використані багатства, збільшує розміри виробництва.

На сьогоднішній день один з найпопулярніших способів вкладення «вільних» обігових коштів є інвестування їх в цінні папери. Вклад в цінні папери – це практично єдиний спосіб не тільки зберегти кошти та надійно вкласти надлишок оборотного капіталу, але й отримати прибуток. Інвестуючи вільні обігові кошти в цінні папери, підприємства підвищують ефективність управління оборотним капіталом, забезпечують достатній рівень ліквідності, платоспроможності та прибутковості.